

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI

Olsztyn, 11 sierpnia 2022 r.

PS-VI.431.1.23.2022.LK

**Szanowna Pani
Magdalena Bruździak
Kierownik
Działu Pomocy Instytucjonalnej
Miejskiego Ośrodka
Pomocy Społecznej w Nidzicy
Kierownik Świetlicy Środowiskowej
w Zagrzewie
Zagrzewo 8
13-100 Nidzica**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Działając na podstawie upoważnienia Wojewody Warmińsko-Mazurskiego Nr FK-IV.0030.530.2022 z 4 lipca 2022 roku zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, w składzie:

1. Lilla Kondrusik – główny specjalista, kierująca zespołem inspektorów,
 2. Izabela Chowańska – główny specjalista,
- przeprowadził kontrolę problemową w trybie zwykłym w Świetlicy Środowiskowej w Zagrzewie. Czynności kontrolne rozpoczęto 14 lipca 2022 r. zakończono 15 lipca 2022 r. Przedmiotem kontroli była realizacja zadań ustawowych placówki wsparcia dziennego oraz zgodność zatrudnienia pracowników z wymaganymi kwalifikacjami, w świetle przepisów:

- ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. 2022, poz. 447) – zwanej dalej ustawą,
- Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 13 października 2015 roku w sprawie wymagań lokalowych i sanitarnych, jakie musi spełniać lokal, w którym ma być prowadzona placówka wsparcia dziennego (Dz. U. 2015 poz. 1630) – zwanego dalej rozporządzeniem.

W wystąpieniu pokontrolnym użyto następujących skrótów:

1. Placówka/Świetlica/kontrolowana Jednostka – co oznacza: Świetlicę Środowiskową w Zagrzewie,
2. Regulamin – co oznacza: Regulaminu Świetlicy Środowiskowej w Zagrzewie,
3. Procedury – co oznacza: Zarządzenie Nr 33/2017 Dyrektora MOPS w Nidzicy z dnia 6 września 2017 r. w sprawie wprowadzenia procedury procesu rekrutacji, przyjmowania

- dzieci oraz dokumentacji obowiązującej w świetlicach środowiskowych i socjoterapeutycznych wchodzących w strukturę MOPS w Nidzicy,
4. Kierownik – co oznacza: Kierownika Działu Pomocy Instytucjonalnej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nidzicy, panią Magdalenę Bruździak, kierującą pracą Świetlicy Środowiskowej w Zagrzewie,
 5. Wychowawca – co oznacza: wychowawcę zatrudnionego w Świetlicy Środowiskowej w Zagrzewie,
 6. MOPS /Ośrodek – co oznacza: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nidzicy, ul. Kolejowa 5, 13–100 Nidzica,
 7. Gmina – co oznacza: gminę miejsko-wiejską Nidzica.

Kontrola obejmowała okres od dnia 1 stycznia 2021 roku do dnia jej zakończenia. Fakt jej przeprowadzenia odnotowano w rejestrze prowadzonym przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nidzicy. Kontrolę przeprowadzono w obecności pani Magdaleny Bruździak – Kierownika Działu Pomocy Instytucjonalnej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nidzicy, będącego jednocześnie Kierownikiem Świetlicy Środowiskowej w Zagrzewie. Ustaleń dokonano w oparciu o analizę prowadzonej w Placówce dokumentacji, informacje i wyjaśnienia przekazane przez Kierownika oraz oględziny Placówki a także w oparciu o rozmowy przeprowadzone z dziećmi. Analizie poddano również dokumentację prowadzoną dla 19 losowo wybranych dzieci uczęszczających na zajęcia w Świetlicy.

Działalność Placówki w zakresie objętym kontrolą ocenia się **pozytywnie**.

I. Dokumenty organizacyjne kontrolowanej Jednostki

Świetlica jest placówką wsparcia dziennego, funkcjonującą w strukturze MOPS, jako komórka organizacyjna Działu Pomocy Instytucjonalnej, którą kieruje kierownik, będący również Kierownikiem kontrolowanej Jednostki.

W myśli art. 28 ust. 4 ustawy, szczegółowe zadania oraz organizację działania Placówki, w tym rodzaj dokumentacji dotyczącej dziecka i sposób jej prowadzenia, określał Regulamin Świetlicy Środowiskowej w Zagrzewie, stanowiący Załącznik Nr 1 do Zarządzenia Nr 2/2018 Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej z dnia 2 stycznia 2018 r., ze zmianami wprowadzonymi:

- Zarządzeniem Nr 53/2018 Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nidzicy z dnia 1 października 2018 r.,
- Zarządzeniem Nr 27/2021 Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nidzicy z dnia 20 sierpnia 2021 r. **/akta kontroli str. 1-17/**.

Z § 1 Regulaminu wynika, że Świetlica jest komórką organizacyjną MOPS w Dziale Pomocy Instytucjonalnej. Mieści się ona w miejscowości Zagrzewo i jest Placówką prowadzoną w formie opiekuńczej. Dodatkowo, kwestie związane z rekrutacją dzieci i młodzieży, współpracy wychowawców z innymi instytucjami oraz sposobem prowadzenia dokumentacji szczegółowo określono w Zarządzeniu Nr 33/2017 Dyrektora MOPS w Nidzicy z dnia 6 września 2017 r. w sprawie wprowadzenia procedury procesu rekrutacji, przyjmowania dzieci oraz dokumentacji

obowiązującej w świetlicach środowiskowych i socjoterapeutycznych wchodzących w strukturę MOPS w Nidzicy **/akta kontroli str. 18-24/**.

Z § 2 Regulaminu wynika, że celem działalności Świetlicy jest w szczególności:

- udzielanie pomocy w wyrównywaniu szans dzieciom z rodzin zamieszkałych na terenie Gminy,
- zapewnienie opieki wychowawczej,
- łagodzenie niedostatków wychowawczych w rodzinie,
- tworzenie warunków do nauki własnej i pomocy w nauce,
- rozwijanie zainteresowań i uzdolnień wychowanków,
- prowadzenie profilaktycznej działalności edukacyjnej w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii,
- eliminowanie zaburzeń zachowania.

Natomiast do zadań Świetlicy należy między innymi: opieka nad dziećmi po zajęciach szkolnych, pomoc w odrabianiu lekcji, organizowanie zajęć plastycznych, kulinarnych, sportowych, informatycznych oraz profilaktycznych, organizowanie czasu wolnego i rozwój zainteresowań, a także pomoc w rozwiązywaniu trudnych sytuacji życiowych czy kryzysów szkolnych, rodzinnych, rówieśniczych i osobistych.

Zgodnie z § 10 ust. 1 Regulaminu, wychowankowie przyjmowani są do Świetlicy na: ich prośbę, prośbę rodziców (opiekuna prawnego), wniosek szkoły, pracownika socjalnego Ośrodka, sądu, Policji. Ustalono, że w okresie podlegającym kontroli nie było dziecka skierowanego do Placówki przez sąd.

Przyjęcie dziecka do Świetlicy odbywa się bez skierowania, po uzyskaniu pisemnej zgody rodzica lub opiekuna prawnego. Ustalono, iż zgodnie z art. 23 ustawy, pobyt dziecka w Placówce jest nieodpłatny i dobrowolny.

W myśl § 3 Regulaminu, Świetlica czynna jest przez cały rok kalendarzowy, z wyjątkiem świąt i dni ustawowo wolnych od pracy, w godzinach dostosowanych do potrzeb dzieci i młodzieży. Przeznaczona jest dla 30 wychowanków, jednak w przypadku większej ilości dzieci może nastąpić podział na grupy z uwzględnieniem wieku dzieci. Pod opieką jednego wychowawcy w tym samym czasie nie może przebywać więcej niż 15 dzieci.

W Świetlicy od 27 maja 2020 r. obowiązywała również *Instrukcja postępowania w związku z zapobieganiem wirusa SARS-CoV-2 w Świetlicy Środowiskowej w Zagrzewie* **/akta kontroli str. 25-29/**.

Jak wynika z pisemnej informacji przedstawionej przez Kierownika, stanowiącej **akta kontroli str. 30**, po ogłoszeniu stanu zagrożenia epidemicznego na terenie kraju, Placówka działała zgodnie z otrzymanymi od Wojewody wytycznymi, a od 30 października 2020 r. zgodnie z Rozporządzeniami Rady Ministrów regulującymi określone ograniczenia, nakazy i zakazy w związku z wystąpieniem stanu epidemii. Świetlica była zamknięta do 24 marca 2021 r. W celu utrzymania kontaktu z dziećmi i ich rodzicami wychowawca kontaktował się z nimi telefonicznie, za pomocą Messengera, WhatsAppa oraz e-mailów. Od 25 marca 2021 r. rozpoczęto pracę indywidualną z dziećmi, które wymagały wsparcia.

II. Zgodność zatrudnienia pracowników z wymaganymi kwalifikacjami

W myśl art. 25 ust. 1 ustawy, placówką wsparcia dziennego kieruje kierownik, którym w okresie objętym kontrolą była pani Magdalena Bruździak. Ww. osoba posiada kwalifikacje, o których mowa w art. 25 ust. 2 pkt 1, lit. a ustawy. Zatrudniona jest na umowę o pracę na czas nieokreślony w wymiarze 1 etatu, jako kierownik Działu Pomocy Instytucjonalnej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nidzicy.

W okresie objętym kontrolą opiekę i pomoc dzieciom zapewniał 1 wychowawca **/akta kontroli str. 34/**, który spełniał wymogi określone art. 26 ust. 1 pkt 1, lit. a ustawy.

W dokumentacji osobowej wychowawcy i Kierownika znajdowały się również stosowne oświadczenia potwierdzające, iż wychowawca spełniał również wymagania określone w art. 26 ust. 2 pkt 1, 2 i 3 ustawy, natomiast Kierownik spełniał wymogi określone w art. 25 ust. 2, pkt 2, 3 i 4 ustawy.

Ustalono, że przy zapewnieniu opieki nad dziećmi przebywającymi w Placówce oraz wykonywaniu innych czynności związanych z realizacją jej zadań nie korzystano z pomocy wolontariuszy, o których mowa w art. 28 ust. 3 ustawy. Nie wszczęto również wobec pracownika Placówki postępowania karnego o umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego, o którym mowa w art. 27 ust. 2 ustawy **/akta kontroli str.35/**.

III. Spełnianie wymagań lokalowych i sanitarnych

W toku oględzin Placówki ustalono, że budynek, w którym mieści się Świetlica został oddany do użytku w grudniu 2018 r. w związku z tym, podlega ocenie pod kątem spełniania wymogów określonych w Rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 13 października 2015 roku w sprawie wymagań lokalowych i sanitarnych, jakie musi spełniać lokal, w którym ma być prowadzona placówka wsparcia dziennego (Dz.U. z 2015 poz. 1630). Kierownik przedstawił kontrolującemu informację, stanowiącą **akta kontroli str. 40**, z której wynika, że został on oddany do użytku w 2018, jako budynek świetlicy wiejskiej, o czym zawiadomiono Państwową Inspekcję Sanitarną oraz Państwową Straż Pożarną **/akta kontroli str. 41-42/**. Przedstawiono również kontrolującemu *Opinię Sanitarną* **/akta kontroli str. 43-44/**, z której wynika, że Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny nie zgłasza sprzeciwu w sprawie dopuszczenia do użytkowania budynku w zakresie sanitarno-higienicznym. W toku trwania postępowania kontrolnego Kierownik kontrolowanej Jednostki dostarczył również decyzję wydaną przez Komendanta Powiatowego Państwowej Straży Pożarnej w Nidzicy na podstawie art. 16 b ust. 2 ustawy w.rp, w związku z § 2 rozporządzenia, potwierdzającą spełnianie przez budynek, w którym mieści się Placówka wymogów, o których mowa w rozporządzeniu **/akta kontroli str. 45-46/**.

Budynek, w którym mieści się Świetlica jest własnością Gminy oddaną w trwałą zarząd MOPS w Nidzicy, dysponuje następującymi pomieszczeniami:

- salą wyposażoną w stół z krzesłami, meble do przechowywania materiałów niezbędnych do prowadzenia zajęć i komputery (odbywają się w niej zajęcia świetlicowe, zajęcia plastyczne, odrabianie lekcji),
- pomieszczeniem z aneksem kuchennym – wyposażonym w lodówkę, kuchenkę, naczynia niezbędne do realizacji zajęć kulinarnych,

- 2 łazienkami z WC, w tym jedną przeznaczoną dla osób niepełnoprawnych.
- Korytarzem, na którym znajdują się półki na odzież wierzchnią i buty.

Placówka dysponowała materiałami niezbędnymi do realizacji pracy z dziećmi tj. materiałami plastycznymi, grammi planszowymi, zabawkami, książkami dla dzieci i młodzieży, sprzętem sportowym oraz komputerem z dostępem do Internetu i drukarką.

IV. Zasady współpracy z rodzinami biologicznymi/opiekunami prawnymi, placówkami oświatowymi i podmiotami leczniczymi

Kontakt pracownika Placówki z rodzicami i opiekunami prawnymi dzieci, co do zasady odbywał się telefonicznie lub osobiście w zależności od potrzeb.

Z informacji uzyskanych w trakcie kontroli wynika, że rodzice angażowali się w działalność Świetlicy, poprzez udział w przygotowaniach do różnych uroczystości, festynów, ognisk.

Wychowawca ściśle współpracował z pracownikami socjalnymi, pedagogami szkolnymi oraz nauczycielami. Współpraca ta polegała na kontakcie telefonicznym i rozmowach na temat funkcjonowania i szczególnych potrzeb dzieci oraz możliwości ich wsparcia przez wychowawców.

Bardzo ważnym elementem funkcjonowania Świetlicy jest współpraca ze środowiskiem lokalnym – sołtysem, proboszczem miejscowej parafii, mieszkańcami wsi. Duża część wyposażenia Placówki została zakupiona ze środków Funduszu Sołeckiego. W kontrolowanej Jednostce w okresie objętym kontrolą nie występowały natomiast sytuacje wymagające kontaktów z podmiotami leczniczymi **/akta kontroli str. 33/**.

Mając na uwadze powyższe, stwierdzono, że Placówka w badanym okresie prawidłowo realizowała zadania określone w art. 23 ust. 1 ustawy.

V. Sposób realizacji i dokumentowania zadań ustawowych wynikających z formy prowadzonej placówki

Praca Placówki prowadzona była w oparciu o roczne plany pracy:

- sporządzane na rok szkolny tj. od września do czerwca,
- sporządzane na okres wakacji,

określane były w nich tematy zajęć i terminy ich realizacji, metody, formy pracy oraz założone do osiągnięcia cele. Po zakończeniu roku kalendarzowego oraz wakacji, sporządzano Sprawozdanie z działalności Świetlicy.

Analiza prowadzonej w kontrolowanej Jednostce dokumentacji, w tym indywidualnej 19 wychowanków, wykazała, że w okresie objętym kontrolą prowadzona była ona zgodnie z Regulaminem i obejmowała:

1. rejestr wychowanków (w dzienniku zajęć),
2. dziennik zajęć – osobno na każdy rok szkolny, zawierający wykaz uczęszczających na zajęcia dzieci wraz z ich podstawowymi danymi (data urodzenia, pesel i adres zamieszkania, telefon kontaktowy do rodziców bądź opiekunów), wykaz obecności i nieobecności dziecka na zajęciach, tematy przeprowadzonych zajęć wraz z podaniem liczby osób w nich uczestniczących oraz
3. indywidualne teczki pracy z dzieckiem, które zawierały:

- „kartę zgłoszenia dziecka” – wypełnianą przez rodzica bądź opiekuna dziecka, na jej podstawie odbywało się przyjęcie dziecka do Placówki,
- „Oświadczenie rodziców/opiekunów prawnych” – w którym rodzice/opiekunowie prawni wyrażali zgodę np. na udział w zajęciach,
- „Klauzulę zgody na przetwarzanie danych osobowych celem publikacji w mediach”,
- „Diagnozę dziecka” – którą wychowawca sporządzał do 10 października każdego roku, zgodnie z przyjętymi Procedurami, zawierającą:
 - podstawowe informacje o dziecku i jego rodzinie,
 - ocenę rozwoju i funkcjonowania dziecka,
 - kierunki pracy z dzieckiem,
 - indywidualny plan pracy z dzieckiem,
 - plan pracy z jego rodziną.
- „Kartę kontaktów z rodziną i instytucjami mającymi wpływ na rodzinę” – w której wychowawca dokonywał wpisów średnio raz w miesiącu, oraz dodatkowe, wynikające z „Instrukcji postępowania w związku z zapobieganiem wirusa SARS-Cov-2 w Świetlicy Środowiskowej w Zagrzewie”, wprowadzone przez Dyrektora MOPS dokumenty:
 - „Oświadczenia rodziców/opiekunów prawnych” – dotyczące procedur związanych z wystąpieniem SARS-Cov-2,
 - „Zgłoszenia woli uczęszczania dziecka do Świetlicy Środowiskowej w Zagrzewie”.

1. Opieka i wychowanie

Na podstawie analizy prowadzonej w Świetlicy dokumentacji oraz listy dzieci, stanowiącej **akta kontroli str. 36-39** stwierdzono, że na zajęcia w roku 2020/2021 zapisanych było 40 wychowanków, w roku 2021/2022 zapisanych było 36 wychowanków, natomiast od początku 2022 r do Świetlicy uczęszczało 34 dzieci.

Ustalono, że zajęcia w Placówce odbywały się w trzech grupach:

- I grupa w godzinach od 13.00 do 15.00 (zapisanych 13 dzieci),
- II grupa w godzinach od 15.00 do 17.00 (zapisanych 13 dzieci),
- III grupa w godzinach od 17.00 do 19.00 (zapisanych 8 dzieci).

Z przeanalizowanych dzienników zajęć wynika, że dzieci regularnie brały udział w zajęciach organizowanych w Placówce. Stwierdzono, że opieka nad nimi sprawowana była zgodnie z zasadą określoną w art. 28 ust. 2 ustawy tj. pod opieką jednego wychowawcy w tym samym czasie, przebywało nie więcej niż 15 dzieci.

Kontrolujący przeprowadzili rozmowy z dziećmi uczęszczającymi do Świetlicy, które nie zgłosiły żadnych negatywnych uwag odnośnie zajęć w niej prowadzonych. Informowały, że chętnie spędzają czas w Placówce, przychodzą na zajęcia z własnej woli, mają możliwość spotkania się z rówieśnikami i bardzo lubią spędzać czas w Świetlicy, a zajęcia w niej organizowane są ciekawe i atrakcyjne.

2. Pomoc w nauce

Podczas kontroli ustalono, że pomoc w nauce udzielana była wszystkim potrzebującym tego dzieciom w formie: wsparcia w odrabianiu prac domowych, pomocy w opanowywaniu materiału szkolnego oraz motywowania do nauki. Jak wynika z uzyskanych informacji, stanowiących **akta kontroli str. 30-32**, oraz analizy prowadzonej w Placówce dokumentacji wychowawca Świetlicy był w stałym kontakcie z pedagogiem szkolnym oraz nauczycielami. Pomagał dzieciom w odrabianiu prac domowych i uzupełnianiu zaległości szkolnych. W rozmowach z kontrolującymi dzieci potwierdziły powyższe wskazując, że zawsze, kiedy tego potrzebują mogą liczyć na pomoc wychowawcy w odrabianiu prac domowych, czy w opanowaniu niezrozumiałego dla nich materiału szkolnego.

3. Organizacja czasu wolnego, zabaw, zajęć sportowych oraz rozwój zainteresowań

Na podstawie informacji przekazanych przez Kierownika, analizy dokumentacji oraz rozmów przeprowadzonych z dziećmi ustalono, że Placówka oferowała wychowankom różnorodne formy spędzania czasu wolnego, z uwzględnieniem okresów obostrzeń i nałożonych ograniczeń. Odbywają się tam zajęcia kulinarne, podczas których dzieci uczą się przygotowywać proste dania i mogą w ramach pobytu w Świetlicy zjeść wartościowy posiłek.

Świetlica, w miarę możliwości, organizowała uroczystości okolicznościowe takie jak Wigilia, Dzień Babci i Dziadka, Walentynki, Dzień Kobiet, Dzień Matki oraz Dzień Ojca.

Wychowawca realizował również zajęcia o charakterze edukacyjno–profilaktycznym, propagujące zdrowy styl życia, wskazujące sposoby rozwiązywania konfliktów bez przemocy, budowania poczucia własnej wartości, rozładowywania złości w sposób społecznie akceptowany.

W czasie wakacji w 2021 r. duża część zajęć prowadzona była na świeżym powietrzu – organizowano zajęcia: profilaktyczne, plastyczne, sportowe i inne w miarę występujących potrzeb.

W okresie ferii zimowych w 2021 r. w Placówce prowadzono zajęcia dla dzieci, natomiast w okresie ferii zimowych w 2022 r. Świetlica była zamknięta z powodu choroby wychowawcy.

4. Inne usługi świadczone przez Placówkę oraz inne formy działalności prowadzone przez Placówkę

Budynek Świetlicy udostępniany jest również dla społeczności lokalnej np. na spotkania okolicznościowe, sołectkie. Świetlica jest ważnym miejscem dla lokalnej społeczności. Funkcjonuje w niej również Punkt Biblioteczny.

5. Uwagi i wnioski

Mając na względzie pozytywne wyniki ustaleń kontroli, nie wnosi się uwag i rekomenduje dalsze utrzymanie wysokiej jakości usług i działań na rzecz wsparcia dzieci i rodzin.

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości w obszarze objętym kontrolą, nie wydaje się zaleceń.

Zgodnie z § 14 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 roku w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz. U. z 2015 r., poz. 1477) od wystąpienia pokontrolnego przysługuje prawo wniesienia zastrzeżeń na zasadach określonych w art. 197d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Termin na wniesienie zastrzeżeń wynosi 7 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

Podstawa prawna:

- § 14 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 roku w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz. U. 2015 poz. 1477),
- art. 197 d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. 2022, poz. 447).

**Z up. WOJEWODY
WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO
Urszula Jędrychowska
ZASTĘPCA DYREKTRA
Wydziału Polityki Społecznej**

*Lilla Kondrusik – główny specjalista
Izabela Chowańska – główny specjalista*

Do wiadomości:

Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nidzicy.